

Recensioner.

Blandad körsång.

»Se, detta är Guds Lamm». Kör ur Händels Messias. Nord. Musikförlaget. Körpartitur. Kr. —:30.

»Din sol går bort, men du blir när». Av Heinr. Schütz. Nord. Musikförlaget. Kr. —:15.

Hymnen ingår som n:r 41 i de s. k. »Beckerska psalmerna». En lika enkel som skön körsång av en den liturgiska körmusikens store mästare. C. E. R.

John Hult: Minnenas sång. Ur »Ode till hembygden». Nord. Musikförl. Pris kr. —:25.

John Hult: Hymn till fosterlandet. Ur »Ode till hembygden». Nord. Musikförl. Pris kr. —:20.

Det ligger ett i viss mån primitivt drag över denna instrumentalt tänkta musik till den historiskt patriotiska texten till »Minnenas sång». En melodisk linje — körstämma eller solo — mot ackordisk c. b. ch.-bakgrund är en karaktäristisk anordning i denna körsång. — »Hymn till fosterlandet» har med undantag för ett mindre flugerat parti homofon läggning med ställvis starkt koloristisk ackordik. På sid. 2, andra radens sista takt uppenbarar sig en föga akademisk kvintparallell i mellanstämmorna.

Två folkvisor från Österbot-
ten. Arr. för bl. kör av Henrik Sund-
blad. Nordiska Musikförlaget.

1. Gå du listiga gosse. Kr. 0:20.

2. Gossen uppå berget. Kr. 0:20.

Två goda folkvisearrangemang med en för de olika körstämmorna roande sats. I den förra visan utföra sopran, alt I och II en trestämmig kanon över mansstämmornas jämna kvintstötar (till texten: »gå, gå, gå...») Även i den andra visan förekomma imitationer, som göra den egentliga ackordiska satsen mera levande. Harmoniken i stort sett välvald.

»Staffan var en stalleddräng».

Folkvisa fr. Småland, bearb. av Josef Jonsson. Nord. Musikförl. Kr. 0:15.

Den småländska Staffansvisan i ett brukbart körarrangemang. C. E. R.

Solo och piano.

Gösta Hådell: Sverige, vårt hemland. Dikt av Axel Fredenholm. Nordiska Musikförlaget. Kr. 1:50.

Den fosterländska texten har inspirerat komponisten till en sång i den traditionella patetiska stilen. Icke ens mellanpartiet i den parallella molltonarten saknas.

Adolf Andréén: En envis dalkarls visa (E. A. Karlfelt). Nordiska Musikförlaget. Kr. 1:80.

Utan att uppvisa någon mera utpräglad personlig stil eller originell tolkning av texten är tonsättningen till Karlfelts välbekanta envisa dalkarlsvisa sympatisk genom sin hurtiga quasi improvisatoriska hållning och sin chosfria, rättframma musikantiska sångarglädje. Märkvärdigt i harmoniskt avseende är dock det veka altererade ackordet till textordet »klaffarehår», takt 13. I slutet citeras — väl tack vare textliga idéassociationer — den kända dalavisan. Sista versradens doriska melodiföring jämte den plagala slutkadensen förlänar sången en mycket passande, kärv avslutning. C. E. R.

Orgel.

Hugo Distler: Orgelpartita »Wachet auf, ruft uns die Stimme» (sv. koralen 496), op. 8 n:r 2. Bärenreiter-Ausgabe 883. Bärenreiters förlag, Kassel.

Distlers nya orgelkomposition är liksom den förra en partita, denna gång över den koralmelodi, som i vår koralbok har n:r 496. Den nya partitan består av Toccata, Bicinium och Fuga. Toccatan följer i sin formella uppbyggnad koralmelodiens med i det närmaste nottrogen upprening av första delen, motsvarande koralens första repris. Bicinium, som namnet antyder en

tvåstämmig bearbetning av Cantus firmus, har en ganska komplicerad rytmisk faktur. Några partier äro skrivna i dubbel kontrapunkt och sista delen är en ren tvåstämmig kanon. Fugan, vars tema har en något dansartad karaktär, är en koral-fuga. Efter exposition och ett tematiskt mellanspel, införes koralmelodien. Fugans avslutande del har en friare, mera virtuosa karaktär.

Kompositionen är typiskt distlersk i sin

avancerade lineära stil och sina motoriska rytmer. Den är väl ej så lättillgänglig som ex. den första partitans koralvariationer, men säkert lika värdefull. För spelaren tacknämliga äro komponistens noggranna anvisningar om frasering, tempo, dynamik och registrering. Den sistnämnda räknar med en klassisk eller en »reform»-orgel, men verket kan, under vissa förutsättningar, spelas även på orglar av annan typ. C. E. R.

Meddelanden.

K. S. V. i Lund.

I S:t Mikael's kapell fortsattes måndagen den 23 sept. de av K. S. V. anordnade föredragen, som i våras påbörjades. Organisten, fröken Inga Johnsson talade först över »Melodien till Vår Gud är oss en väldig borg». Tal. gav på ett förtjänstfullt sätt en framställning av den äkt-protestantiska koralens utveckling från dess äldsta kända sättning hos Johann Walter 1530. Av tyska, danska och svenska skulle de sistnämnda vara de minst förvanskade. Melodiens olika utvecklings-faser demonstrerades vid flygeln, och man fick också höra de olika varianterna i svenska källor såsom Kalmar-, Mönsterås-, Rappe- och Riddarholmshandskrifterna; vidare följde utvecklingen genom Koralsboken av 1697 och Haeffner fram till den nuvarande koralboken av 1921. Det påpekades, huru ett ursprungligt *f* i senare sättning blivit *fiss* och huru den första indelningen i fraser givit vika för en taktindelning med jämna notvärden i avsaknad av synkoper.

Nästa talare, organisten, kantor Albert Runbäck, en av våra ledande skånska kyrkomusiker, höll ett mycket uppskattat föredrag om »Den lutherska koralens melodiform och harmonisering». Tal. ivrade för bortarbetande av »ett för långsamt koraltempo och påpekade, hur mycket tempot är beroende av koralens harmoni-

sering och dess registrering. Flera koraler äro ej ägnade för ett friskare tempo just på grund av deras harmonisering. När därtill kommer den tyvärr allmänt förekommande tjocka registreringen med Borduna 16', Principal 8' och Gamba 8', så ökas möjligheterna för ett släpigt tempo. Att föredraga vore en koral-sats med färre ackord och lugnare basgång samt en ljusare och klarare registrering. Hr Runbäck demonstrerade på orgeln en del olika harmoniseringar och registreringar, såväl lämpliga som olämpliga. Tal. varnade för fri harmonisering vid gudstjänsten och visade flera stilvidrigheter, som han hört förekomma. Våra svenska koraler torde väl tåla att upprepas. Även frågan frasslut, kadenser och olika taktarter behandlades. Till slut föredrog hr Runbäck några stilenliga tyska koral-sättningar däribland även en i 3-stämmig kontrapunktisk sats samt svenska harmoniseringar av John Morén och Albert Runbäck.

I anslutning till sammankomsten hade anordnats orgelafton i domkyrkan, varvid domkyrkokapellmästare Josef Heddar lät höra några koralförspel och orgelkoraler av förnämlig art med sådana namn som Scheidemann, Schlick, Scheidt, Pachelbel, Böhm och Walther på programmet. Anyo konstaterade man, hur väl den nya domkyrkoorgeln är ägnat åt den orgelmässiga musiken. J. P.

12.10.1935